

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Marcin Garcia Fernandez

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Krygiółka

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2022 r. w Pile

na rozprawie

sprawy z powództwa **Banku (...) SA z siedzibą w W.**

przeciwko **K. B. (1) i K. B. (2)**

o zapłatę

- zasądza od pozwanych K. B. (1) i K. B. (2) solidarnie na rzecz powoda Banku (...) SA z siedzibą w W. 430.969,27 (czteryście trzydzieści tysięcy dziewięćset sześćdziesiąt dziewięć i 27/100) zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 8 grudnia 2021 r. do dnia zapłaty;
- zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda 32.366 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Marcin Garcia Fernandez

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) SA z siedzibą w W. w pozwie z 18 października 2021 r. wniósł o solidarne zasądzenie od pozwanych K. B. (1) i K. B. (2) na swoją rzecz 430.969,27 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu podał, że 18 maja 2018 r. zawarł z pozwanymi umowę złotowego mieszkaniowego kredytu budowlano-hipotecznego, na mocy której udzielił im kredytu w wysokości 383.103,22 zł. Okres kredytowania ustalono od 18 maja 2018 r. do 5 marca 2043 r. Kwota kredytu miała być spłacana w ratach równych w wysokości 1.983,81 zł. Dokonał wypłaty kredytu, zgodnie z umową. Kredytobiorcy nie wywiązali się z obowiązku terminowej spłaty kredytu, czym doprowadzili do powstania zadłużenia przeterminowanego. Na dzień 15 lipca 2021 r. wynosiło ono 430.969,27 zł. W związku z powstaniem zadłużenia wezwał pozwanych do zapłaty zaległości w terminie 14 dni roboczych pod rygorem wypowiedzenia umowy. W związku z bezskutecznym upływem tego terminu, pismami z 6 kwietnia 2020 r. wypowiedział umowę.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z 20 stycznia 2022 r. Sąd uwzględnił powództwo (k. 59).

Pozwani zaskarżyli nakaz sprzeciwem z 3 czerwca 2022 r., w którym wskazali, że dotyczy on całości nakazu. Jednocześnie wnieśli o oddalenie powództwa w całości, a z ostrożności o rozłożenie na raty dochodzonej pozwem kwoty. W uzasadnieniu przyznali zawarcie z powodem umowy kredytu. Zakwestionowali natomiast wysokość zadłużenia (k. 97-99).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód Bank (...) SA z siedzibą w W. (nazywany dalej Bankiem) i pozwani K. B. (1) i K. B. (2) zawarli 18 maja 2018 r. umowę „złotowego mieszkaniowego kredytu budowlano-hipotecznego” o nr (...). Na jej mocy powód udzielił pozwanym kredytu na sfinansowanie budowy domu jednorodzinnego w wysokości 383.103,22 zł, a pozwani zobowiązali się go spłacić w ciągu 24 lat i 10 miesięcy (§ 1 i 2) w miesięcznych, równych ratach, płatnych do 5 dnia każdego miesiąca, które na dzień zawarcia umowy wynosiły 1.983,81 zł (§ 21). W umowie zastrzeżono zmienne oprocentowanie kredytu i wskazano, że w dacie jej zawarcia wynosi ono 3,40 % w stosunku rocznym. Określono też szczegółowo warunki zmiany oprocentowania kredytu (§ 9). Ustalono, że w razie opóźnienia pozwanych w regulowaniu zobowiązań wynikających z umowy, Bank będzie uprawniony do pobierania od kwoty niespłaconych w terminie należności podwyższonych odsetek w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie (§ 26). W umowie przewidziano także przesłanki i sposób jej wypowiedzenia. Wskazano, że Bank ma prawo dokonać wypowiedzenia, przy zachowaniu trzydziestodniowego terminu, w razie niedotrzymania przez kredytobiorców warunków udzielenia kredytu (§ 25 ust. 1) oraz szczegółowe zasady wysyłania monitów, wezwania do zapłaty oraz oświadczenia o wypowiedzeniu umowy (§ 26 ust. 8).

(dowód: umowa kredytu, k. 25-32)

Powód wypłacił pozwanym kwotę kredytu w sposób w umowie ustalony.

(twierdzenia powoda przyznane przez pozwanych)

Po zawarciu umowy pozwani popadli w trudności finansowe. Z tego powodu początkowo nie spłacali rat w sposób uzgodniony w umowie (czynili to po terminie albo w niższej wysokości), a następnie w ogóle zaprzestali ich spłaty. W związku z tym powód w styczniu i lutym kierował do nich monity. Następnie pismem z 5 marca 2020 r. wezwał ich do zapłaty zadłużenia w wysokości 4.402,03 zł, w terminie 14 dni roboczych, pod rygorem wypowiedzenia umowy oraz poinformował, że mogą w tym terminie złożyć wniosek o restrukturyzację zadłużenia. Pozwani nie uregulowali długu, w związku z czym pismem z 6 kwietnia 2020 r. powód wypowiedział im umowę z zachowaniem trzydziestodniowego terminu. Po upływie okresu wypowiedzenia, wezwał pozwanych do zapłaty całego wymagalnego zadłużenia.

(dowód: zestawienie wpłat, k. 108, zestawienie wysłanej korespondencji, k. 138, wezwania do zapłaty z 5.03.2020 r., k. 40, 42 i potwierdzenia odbioru, k. 41, 43, pisma powoda z 6.04.2020 r., k. 48, 50 i potwierdzenia odbioru, k. 49, 51, pisma powoda z potwierdzeniami odbioru, k. 44-47, zeznania pozwanych, k. 133 i 140)

Na dzień 15 lipca 2021 r. zadłużenie pozwanych wynosiło 430.969,27 zł, z czego 381.536,13 zł tytułu zaległego kapitału i 49.433,14 zł z tytułu odsetek należnych za okres od 24 kwietnia 2019 r. do 14 lipca 2021 r.

(dowód: wyciąg z ksiąg powoda, k. 22)

Część ustalonych faktów Sąd przyjął bez dowodów na podstawie art. 229 i 230 k.p.c. Zgodnie z art. 229 k.p.c., nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości. Natomiast stosownie do art. 230 k.p.c., gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. Pozwani nie wypowiedzieli się co do niektórych szczegółowych twierdzeń powoda o faktach w okolicznościach, które pozwalały uznać je za przyznane.

Części ustaleń Sąd dokonał w oparciu o dokumenty prywatne, które zostały złożone w oryginałach albo w odpisach poświadczonych za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika powoda, będącego radcą prawnym. Zgodnie z art. 129 § 3 k.p.c., zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa ma charakter dokumentu urzędowego. W związku z tym dokonane przez pełnomocnika powoda poświadczenia wierności oryginałom odpisów dokumentów korzystały z domniemania zgodności treści z

prawdą (art. 244 § 1 k.p.c.). Domniemanie to nie zostało przez pozwanych obalone. W związku z tym należało przyjąć, że odpisy dokumentów są zgodne z oryginałami.

Dokumenty prywatne złożone w odpisach nie budziły wątpliwości co do swojej prawdziwości i co do zgodności treści z prawdą, jak też nie były przez strony podważane pod jakimkolwiek względem. Dlatego Sąd uznał je za w pełni godne zaufania.

Wyciąg z ksiąg powoda, oceniany jako zwykły dokument prywatny, Sąd uznał za dowód o wysokiej wiarygodności i mocy dowodowej co do istnienia i wysokości zadłużenia pozwanych na dzień jego wystawienia. Nie korzystał on z domniemania prawnego zgodności tego co w nim zaświadczone z prawdą, jak dokumenty urzędowe, ale nie czyniło go to bezwartościowym. Podobnie jak każdy inny dokument prywatny, mógł być uznany za potwierdzenie tego co w nim stwierdzono, na podstawie oceny Sądu (art. 233 § 1 k.p.c.). Taka ocena prowadziła zaś do wniosku o jego przydatności dla potwierdzenia istnienia i wysokości zadłużenia pozwanych.

Na podstawie art. 245 k.p.c. wyciąg stanowił dowód, że powód (działając przez osoby, które go podpisały) złożył zawarte w nim oświadczenie. Okoliczności sprawy wskazywały, że oświadczenie to jest zgodne z prawdą. Banki są szczególnymi podmiotami gospodarczymi, funkcjonującymi w oparciu o bardzo szczegółowe regulacje, także w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych i poddany restrykcyjnemu nadzorowi. W związku z tym, jakkolwiek zdarza się, że księgi rachunkowe banku zawierają jakieś dane niezgodne z prawdą, to jednak w tym przypadku nic na taki stan rzeczy nie wskazywało. W szczególności pozwani nie przedstawili nawet twierdzeń, że dokonali na poczet umowy kredytu wpłat, które nie zostały przez powoda uwzględnione albo, że uwzględnione wpłaty zostały źle rozliczone. W tej sytuacji wyciąg z ksiąg powoda był dokumentem o dużej sile przekonywania (mocy dowodowej), zwłaszcza, że jego treść była spójna z treścią innych wiarygodnych dokumentów, zwłaszcza umowy kredytu i historii spłat kredytu.

Zeznania powodów Sąd uznał za w pełni wiarygodne, gdyż w zakresie dotyczącym umowy kredytu i jej wykonywania pozostawały w zgodzie z twierdzeniami pozwanego i złożonymi przez niego dokumentami a w pozostałej części nie budziły wątpliwości z punktu widzenia zasad wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego.

Sąd zważył, co następuje:

Powód dochodził roszczenia o zapłatę wymagalnego długu z tytułu łączącej go z pozwanymi umowy kredytu. Dokonane w sprawie ustalenia potwierdziły, że strony łączyła umowa kredytu mieszkaniowego budowlano-hipotecznego z 18 maja 2018 r. o nr (...).

Pozwani swoją obronę oparli praktycznie jedynie na kwestionowaniu wysokości należności powoda. Nie przedstawili jednak żadnych konkretnych twierdzeń i argumentów, które mogłyby stanowić podstawę dla jakichkolwiek wątpliwości co do prawidłowości danych wynikających z dokumentów przedłożonych przez powoda.

Podkreślenia wymaga, że w procesie o zapłatę należności z tytułu umowy kredytu w zakresie należności głównej powoda obciążają jedynie obowiązek udowodnienia, że umowa została zawarta i wypłacił przewidzianą w niej kwotę kredytu. Natomiast pozwanego obciąża obowiązek wykazania, że na poczet kredytu wpłacił więcej niż powód uwzględnił albo w takich terminach, że jego zadłużenie z tytułu kapitału nie istnieje lub jest mniejsze (art. 6 k.c.). W tym zakresie pozwani nie tylko nie przedstawili żadnych dowodów, ale nawet nie sformułowali jakichkolwiek twierdzeń.

W odniesieniu do odsetek w procesie obowiązkiem powoda jest wykazanie ich wysokości. Jednakże, jeśli pozwany nie podnosi konkretnych zarzutów, podważających przedstawione przez powoda podstawy naliczenia odsetek, dla wykazania ich wysokości z reguły wystarczające będzie przedstawienie dokumentu, z którego będzie wynikać ich łączna kwota. Powód wskazał podstawy naliczenia odsetek (k. 35, 36 i 108) a pozwani nie zgłosili żadnych zarzutów w tym przedmiocie. W tej sytuacji wystarczającym dowodem wysokości odsetek był wyciąg z ksiąg powoda.

W ramach umowy kredytu pozwani otrzymali od powoda określoną ilość środków pieniężnych i byli zobowiązani do ich zwrotu w sposób i na warunkach w niej ustalonych. Ponieważ z tego obowiązku się nie wywiązali, powód wypowiedział im umowę na podstawie jej postanowień. To, że zaistniały przesłanki wypowiedzenia umowy przewidziane w jej § 25 ust. 1, w świetle dokonanych ustaleń nie budziło wątpliwości. Powód dochował też procedury wypowiedzenia umowy z § 26 ust. 8.

Powód żądał odsetek umownych za opóźnienie w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od zaległego kapitału i od skapitalizowanych odsetek umownych (kapitałowych i od niespłaconych w terminie należności) narosłych w okresie przed wytoczeniem powództwa. Na mocy art. 482 k.c., od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie od chwili wytoczenia o nie powództwa. Zgodnie z § 26 ust. 2 umowy, od zadłużenia przeterminowanego powodowi przysługują odsetki w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie. Zatem także w tym zakresie roszczenie powoda było uzasadnione.

W końcu wskazać należy, że w wyniku dokonanej z urzędu kontroli, Sąd doszedł do przekonania, że umowa stron nie zawiera niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385¹ § 1 k.c., a które czyniłyby roszczenie powoda bezzasadnym w całości lub w części.

Powodowie wnosili o rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty po 2.000 do 2.500 zł miesięcznie (k. 133). W myśl art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzzone świadczenie. Sąd uznał wniosek za bezzasadny, gdyż w sprawie nie zaistniały przesłanki, umożliwiające rozłożenie świadczenia na raty. Rozłożenie na raty może nastąpić wówczas, gdy ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny pozwanego spełnienie przez niego świadczenia niezwłoczne lub jednorazowo jest niemożliwe lub bardzo utrudnione, natomiast spłata w ratach pozwoli mu wywiązać się z długu bez narażenia interesu powoda na istotny uszczerbek.

Pozwani nie są obecnie w stanie spełniać świadczenia w ratach, a już na pewno nie w deklarowanej wysokości co najmniej 2.000 zł. Pozwani mają na utrzymaniu dwoje dzieci. Jedynym stałym i pewnym ich dochodem jest wynagrodzenie pozwanej - 3.200 zł i świadczenie rodzinne - 500 zł. Dochody te są w całości pochłaniane przez konieczne koszty utrzymania rodziny i pozwani nie mają żadnej nadwyżki pozwalającej im na płacenie rat (k. 125, 130, 133, 140).

Zauważyć też należy, że nawet raty w maksymalnej deklarowanej przez pozwanych wysokości 2.500 zł nie mogłyby być zaakceptowane, gdyż oznaczałyby spłatę świadczenia w ciągu ponad 14 lat, a więc w okresie, który powodowałby narażenie interesu powoda na istotny uszczerbek, nawet przy uwzględnieniu, że jest to duży bank. Zauważyć bowiem należy, że od dnia rozłożenia na raty do dnia płatności danej raty nie biegają odsetki, co oznacza realny uszczerbek majątkowy dla wierzyciela, tym większy im większa jest liczba rat. Zdaniem Sądu, przy uwzględnieniu słusznego interesu powoda, świadczenie mogłoby być rozłożona na maksymalnie 5 lat, co w okolicznościach sprawy nie wchodziło w grę.

Z tych względów Sąd orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. obciążając pozwanych jako przegrywających obowiązkiem zwrotu powodowi poniesionych przez niego kosztów (21.549 zł opłata od pozwu, 10.800 zł wynagrodzenie pełnomocnika, 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa).

SSO Marcin Garcia Fernandez